

DÖNTÉSJÁTÉKOK – MINT A DÖNTÉSHOZÓ KÉPESSÉG FEJLESZTŐI

Nagy Dóra

SZTE Neveléstudományi Doktori Iskola

Kulcsszavak: döntéshozás, komplex problémamegoldás, szociális kompetencia

A mai társadalomban az információ megszerzése, annak önálló, helyes használata, és jó, racionális döntések meghozása a legfontosabb elvárás egy sikeres felnőttel szemben (Mérő, 2007). Ennek megfelelően egyre több vizsgálat foglalkozik a döntéshozás problematikájával (Simon, 2000; Ullman, 2006; Facione, 2007). Általános megállapítás, hogy a döntéshozó képesség fejleszthető. A döntéshozás fejlesztésének egy módszere a döntésjáték.

A döntésjátékok (decision-games) olyan szerepjátékok, mely során a játékosok csoportosan egy speciális élethelyzetet szimulálnak (Pap, 1997; Kirk és mtsai, 2001). A munkaerőpiacon széles körben elterjedt módszerre felfigyeltek a pedagógiai kutatók is (Knotts és Keys, 1997; Larcher, 2001). Kutatásaik alapján a módszer alkalmas a lexikális és a gyakorlati tudás alkalmazásának szintézisére, az iskolán kívüli világ helyzeteinek begyakorlására, illetve a szükséges kognitív és szociális kompetenciák fejlesztésére.

A módszerünk szakirodalmi szintézis volt. Jelen kutatás során a különböző forrásokban megtalálható döntésjátékok tulajdonságait gyűjtöttük és hasonlítottuk össze. A kutatás során megvizsgáltuk a módszer kialakulásának körülményeit, fejlődését és fajtáit (idő szerint, információ szerint, játékszituáció szerint) is.

A gazdasági (Cornell, Prosperity), az orvostudományi, a katonai és újabban a pedagógiai (Capstone, Unigame) kutatások bizonyították, hogy ezekkel a játékokkal fejleszthető a komplex problémamegoldás, a valószínűségi és statisztikus gondolkodás, illetve a szociális kompetencia is. Ezek alapján a módszer alkalmas a középiskolai kompetenciák fejlesztésre és értékelésre.

Magyarországon ez a terület nem igazán ismert, az új eredményekkel a hazai szakirodalomban nem találkozhatunk. A kutatások alapján a döntésjátékok középiskolai bevezetése hazánkban is szükséges oktatási és nevelési szempontból egyaránt. Ennek feltétele a módszer széles tudományos körben való megismertetése, a korábbi eredmények összefoglalása, rendszerezése, a módszer hazai viszonyokra történő átültetése, valamint a hatásvizsgálatok elvégzése.